

Shalom

Un cuvânt pe care l-am auzit des în ultimele zile. Un cuvânt, o urare de o mare generozitate, care înseamnă „pace” și mult mai mult decât atât. În același timp este o urare de sănătate, liniște, prosperitate, armonie și liniște sufletească. Au trecut 70 de ani de la deportările din Sighet... Să ne întristăm c-a fost? Să ne bucurăm că nu mai e posibil? La comemorarea aceasta au venit rudele celor pentru care viața numai viață nu s-a putut numi. Orașul nostru i-a primit cu brațele deschise pe evreii din întreaga lume care au participat la comemorarea rudelor lor deportate spre lagărele naziste. Evreii au supraviețuit celei mai mari pedepse care se putea abate asupra unui popor. Au supraviețuit și urmașii celor de-atunci au învățat ceva. Amintirile grozăviilor războiului mondial au lăsat urme adânci pe chipurile oamenilor. Urme pe care le-am întrezărit și pe chipurile celor de-acum, nenăscuți acum 70 de ani. Îmi vine în minte prima întrebare pe care mi-o pun mie și o adresez oricui:

- istorisirile celor care au auzit din relatările rudelor sau din consemnările istorice pot să doară la fel de mult ca amintirile vii ale celor care au fost atunci, acolo?

Am fost prezent la mai multe acțiuni desfășurate în aceste zile, în măsura în care timpul mi-a permis. Am fost la sinagogă și am văzut cum se desfășoară ceremonialul lor religios. Am fost la gară și acolo m-am întâlnit și cu sigheteni care n-au rude evrei. La fel ca toți ceilalți, evrei sau nu, am aprins o lumânare pe calea ferată și i-am ascultat cântându-și durerea... N-am putut face mai mult... Nimeni, azi, nu poate face mai mult! Am fost la Primărie și i-am văzut citind numele persoanelor dispărute fără urmă în 1944... Au rămas totuși urme... Niște poze pe care le-am văzut pe un ecran. Măcar atât. Să ne uităm la dispăruții din vremurile nemiloase ale istoriei și să le promitem, să ne promitem că așa ceva nu se va mai întâmpla. Altă întrebare nu-mi dă pace și trebuie (s)pusă:

- chiar am învățat ceva de la istorie?

„Sper că da”- vor spune mulți. Dar...

- de ce se confundă o dorință cu un răspuns care se vrea obiectiv și hotărât?

Mulți sperăm, dar ce facem ca speranța să devină certitudine?

Spuneam că urmașii celor de-atunci au învățat ceva. Au învățat să-și comemoreze cu demnitate rudele și să-și trăiască viața din plin acum. Și noi, sighetenii, am învățat de la ei că viața nu trebuie trăită doar cu gândul la nedreptățile trecutului. Cine a fost duminică la concertul formației „Mazel Tov” și i-a văzut pe unii dintre musafirii orașului urcând pe scenă și dansând acolo de mama focului, înțelege la ce mă refer.

Domnul Ioan J. Popescu și-a lansat, tot în aceste zile, o interesantă lucrare, „Cartea sinagogilor Sighetu Marmăției”, la sala Radio. În trecere atingând subiectul, nici nu-mi pot imagina un loc mai propice pentru acțiuni de acest gen! Discuțiile și luările de cuvânt au fost interesante, dar cel mai mult mi-a plăcut intervenția unei doamne născută în Sighet, care de 50 de ani locuiește în Israel. Spunea doamna aceea că pentru ea „acasă” înseamnă și acum Sighetu Marmăției, nu locul unde trăiește deja de o jumătate de secol. O frumoasă pledoarie pentru locurile natale pe care trebuie s-o apreciem toți!

Concluzia mea pentru aceste zile este că Sighetul multietnic s-a dovedit a fi din nou la înălțime. Felicitări tuturor celor care au contribuit la încă o confirmare a faptului că Sighetul știe să fie un important reper pe harta lumii!

Pentru toți, oaspeți sau gazde, o urare:

Shalom!